

РЕШЕНИЕ

№ 10047

гр. София, 13.03.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, второ отделение 27 състав, в публично заседание на 24.02.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Димитър Петров

при участието на секретаря Стаменка Симеонова, като разгледа дело номер **12962** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от АПК, вр. чл.76а, ал.4 от Закон за здравното осигуряване (ЗЗО).

Образувано е по жалба на „Университетска многопрофилна болница за активно лечение и спешна медицина Н. И. Пирогов“ ЕАД, чрез адв. М. Я., срещу Писмена покана относно възстановяване на суми получени без правно основание, издадена от директора на СЗОК с изх.№ 29-02-60/07.11.2025г.

Жалбоподателят оспорва административният акт като незаконосъобразен и необоснован. Поддържа, че са допуснати процесуални нарушения и заповедта е немотивирана, тъй като органът не е обосновал защо в случая издава покана за възстановяване на суми по реда на чл.76а ЗЗО, ако има данни за нарушение на НРД. Поддържа и, че не са налице материалноправни основания за издаване на покана за възстановяване на суми, тъй като те не са получени без правно основание. По отношение на процесното ИЗ – болният е лекуван и му е осигурена пълната медицинска помощ по съответния клиничен протокол. Обстоятелството, че поради техническа грешка от страна на лечебното заведение върху протокола за извършената процедура е положен подпис на името на друг лекар, не е основание да се приема, че сумата за предоставената медицинска помощ следва да бъде върната. Прави искане актът да бъде отменен.

Ответникът - директор на СЗОК, чрез своя пълномощник с писмен отговор оспорва жалбата.

Софийска градска прокуратура не взема становище.

Съдът като прецени поотделно и в съвкупност събраните по делото доказателства и взе предвид

доводите на страните, приема следното:

Фактичката обстановка не е спорна и се установява от приетите по делото писмени доказателства:

На основание Заповед № РД-18-1334/15.09.2025г. на директора на СЗОК, в периода 15.09.2025г. – 19.09.2025г. от длъжностни лица – служители на СЗОК, е извършена проверка на УМБАЛСМ „Н.И.Пирогов“ ЕАД на място в лечебното заведение, по изпълнение на договор № 22-2440/2023г. за оказване на болнична помощ. Извършената проверка е тематична, извънпланова, с поставени задачи в цитираната заповед на директора на СЗОК.

За резултатите от проверката са съставени Протокол № РД-18-1334-1/26.09.2025г. и Протокол за неоснователно получени суми (ПНПС) № РД-18-1334-2/26.09.2025г. – и двата връчени и подписани от представител на лечебното заведение и приложени към делото. В срока по чл.76а, ал.2 ЗЗО, не е постъпило възражение от лечебното заведение срещу констатациите в ПНПС, с оглед на което административният орган ги е възприел и е издал оспорената Писмена покана относно възстановяване на суми получени без правно основание с изх.№ 29-02-60/07.11.2025г.

С акта е прието, че се дължи сума получена без правно основание съгласно чл.76а, ал.1 ЗЗО и чл.450, ал.1 и ал.2 от НРД за МД 2023г. – 2025г. по горесцитирания договор № 22-2440/2023г., за оказване на болнична помощ за един брой ИЗ № 27734/2025г. на ЗОЛ П. В. К., хоспитализиран на 17.06.2025г. със спешен прием и дехоспитализиран на 20.06.2025г. по КП № 73.1 „Високоспециализирани интервенционални процедури при заболявания на хепатобилиарната система (хбс), панкреаса и перитонеума за лица над 18 годишна възраст“ с основна диагноза по МКБ 10 К 74.6 „Друга и неуточнена цироза на черния дроб“. Обстоятелствата послужили като основание за издаване на акта са, че на 18.06.2025г. на пациента е извършена Високоспециализирана интервенционална процедура с код по КСМП 55602-00 „Контрастна ехография на корем и ретроперитонеум“, обективирана с Протокол за Абдоминална ехография от 18.06.2025г. В протокола за извършил изследването се е подписала д-р Д. Л. Т., която обаче съгласно приложение „Работен график (одобрен) на „Отделение по Гастроентерология: лекари“, е видно че на 18.06.2025г. е била в отпуск. При тези обстоятелства органът е приел, че за ИЗ 27734/2025г. не са спазени изискванията на чл.429, ал.1 НРД за МД 2023-2025г., поради което сумата по отчетената КП в размер на 2617,01 лева е платена без основание и следва да бъде възстановена от лечебното заведение.

Тези обстоятелства не са спорни по делото, а и се установяват от приетите писмени доказателства, в това число медицинските документи по ИЗ 27734/2025г. – талон за прием; направление за хоспитализация/лечение по амбулаторни процедури; образна част и протокол от извършено изследване - Абдоминална ехография на 18.06.2025г. (лист 73 и 74 от делото); епикриза и работния график на отделение по Гастроентерология – лист 57.

При така установените обстоятелства по делото, съдът намира от правна страна следното:

Оспорва се покана за възстановяване на суми получени без правно основание по договор с НЗОК, който акт на основание чл.76а, ал.4 от ЗЗО, подлежи на обжалване по реда на АПК.

Съгласно правомощията си по чл.146 АПК съдът при преценка законосъобразността на административния акт проверява дали е издаден от компетентен орган (т.1), в съответната форма (т.2), допуснато ли е съществено нарушение на административно-производствени правила при издаването му (т.3), налице ли е противоречие на административния акт с материалноправни разпоредби (т.4) и несъответствие с целта на закона (т.5), като съдът не е ограничен от посочените от оспорващия основания, а проверява всички основания по чл.146 АПК.

Оспореният акт е издаден от компетентен орган на основание чл.76а, ал.3 ЗЗО, като са изпълнени изискванията на чл.59 АПК за форма и мотивираност на административния акт. В частност в

писмената покана са посочени фактическите основания, послужили като основание за издаването ѝ, както и приетите от административния орган за относими правни норми. Поканата съдържа ясна разпоредителна част, която съответства на изложените обстоятелства, в това число и по отношение размера на подлежащата на възстановяване сума, като няма спор, че това е получената сума за отчетената КП по ИЗ 27734/2025г.

Съдът намира и, че при издаване на акта, не са допуснати нарушения на административнопроизводствените правила, които да са ограничили правото на защита на жалбоподателя. От писмените доказателства се установява, че е спазена процедурата по чл.76а от ЗЗО - извършена е проверка от контролни органи по чл. 72, ал. 2 от ЗЗО; съставен е протокол за неоснователно получени суми (ПНПС), в който са обективирани резултатите от проверката. Протоколът е връчен на представител на лечебното заведение, като срещу констатациите в него не е подадено възражение. След изтичане на срока за подаване на възражение директорът на СЗОК е издал процесната писмена покана, предмет на обжалване по настоящото дело.

Относно основното възражение по делото – налице ли са материалноправните предпоставки за издаване на акта, съдът намира следното:

Хипотезата на чл.76а, ал.1 ЗЗО предвижда, че когато изпълнителят на медицинска и/или дентална помощ е получил суми без правно основание, които не са свързани с извършване на нарушение по този закон или на НРД и това е установено при проверката на контролните органи по чл.72, ал.2, изпълнителят е длъжен да възстанови сумите.

Процесна по делото е предоставената болнична помощ на ЗОЛ по ИЗ № 27734/2025г. Пациентът е хоспитализиран на 17.06.2025г. със спешен прием и дехоспитализиран на 20.06.2025г. по КП № 73.1 „Високоспециализирани интервенционални процедури при заболявания на хепатобилиарната система (хбс), панкреаса и перитонеума за лица над 18 годишна възраст“ с основна диагноза по МКБ 10 К 74.6 „Друга и неуточнена цироза на черния дроб“. На 18.06.2025г. на пациента е извършена абдоминална ехография, вкл. контрастно-усилена такава. Контрастната ехография на корем и ретроперитонеум, представлява ултразвуково изследване (ехография, ултрасонография), класифицирано с код 55602-00 съгласно Кодифициращата система на медицинските процедури (КСМП) в Табуларния лист на медицинските процедури при Национален център по обществено здраве и анализи. Изследването е част от основните - Интервенционални процедури включени в алгоритъма на отчетената от лечебното заведение КП № 73, видно от Приложение № 9 към ЗР на Наредба № 9 от 10.12.2019 г. за определяне на пакета от здравни дейности, гарантиран от бюджета на Националната здравноосигурителна каса.

Това изследване е извършено от д-р Д. Л. Т., видно от подписа в протокола, която обаче на тази дата – 18.06.2025г., е била в разрешен отпуск, което обстоятелство не се оспорва, а и се установява от цитирания по-горе работен график на отделението.

Нормата на чл.429, ал.1 от НРД за МД 2023-2025г. гласи, че лекар специалист, оказващ БМП по КП, АПр и КПр, който отсъства поради ползване на отпуск, заболяване, командировка или друга причина, няма право да извършва медицински дейности, свързани с лечението на пациенти, както и да подписва документи по чл. 323, първични медицински и финансови документи и епикризи за периода на отсъствието си. Алинея 2 уточнява, че лекар специалист, оказващ БМП по КП, АПр и КПр и посочен в приложение № 1 към договора на лечебното заведение, може да извършва тази дейност и извън часовете за работа в представения месечен график по чл. 300, т. 3 в същото лечебно заведение.

Категорично в случая е установено, че д-р Д. Т. е извършила една от основаните интервенционални процедури от алгоритъма на отчетената от лечебното заведение КП № 73.1 – процедура с код 55602-00 по КСМП, на 18.06.2025г., на която дата съгласно графика е следвало да

бъде в отпуск. Нарушението на императивната забрана на чл.429, ал.1 от НРД за МД 2023-2025г., е основание за възстановяване от страна на лечебното заведение на получената сума от бюджета на НЗОК за отчетената клинична пътека. До този извод безпротиворечиво достига и ВАС в своята практика, в това число: Решение № 12058 от 29.12.2022 г. на ВАС по адм. д. № 3057/2022 г., VI о.; Решение № 7963 от 18.07.2023 г. на ВАС по адм. д. № 2275/2023 г., VI о.; Решение № 11232 от 16.11.2023 г. на ВАС по адм. д. № 2422/2023 г., VI о.; Решение № 4447 от 29.04.2025 г. на ВАС по адм. д. № 51/2025 г., VI о. и др.

Неоснователно е възражението на жалбоподателя, че оспореният акт е незаконосъобразен, тъй като ако се установи нарушение на НРД (както е в настоящия случай), за административния орган съществува единствено възможност да издаде заповед за налагане на санкции по реда на чл.76б ЗЗО.

Безпротиворечива е практиката на ВАС, обективизирана и в Решение № 5738 от 13.05.2024 г. на ВАС по адм. д. № 9886/2023 г., VI о., Решение № 11661 от 18.11.2025 г. на ВАС по адм. д. № 4407/2025 г., VI о., Решение № 3100 от 14.03.2024 г. на ВАС по адм. д. № 8107/2023 г., VI о., че хипотезата на чл. 76б от ЗЗО е разширена спрямо хипотезата на чл. 76а от ЗЗО и съществуват като възможности за органа за издаване на административен акт по чл. 76а ЗЗО или по чл. 76б ЗЗО. Когато органът се е отказал да издаде заповед за налагане на санкции, или няма такава възможност с оглед настъпили правопрекратяващи факти, или е счел, че е налице маловажен случай или давност, което е и по-благоприятен вариант за нарушителя, но не се отказал да издаде заповед за възстановяване на сумите, няма пречка да предпочете да издаде писмена покана на основание чл. 76а от ЗЗО, без да изпълнява производството по чл. 76б от ЗЗО. Няма законово задължение в ЗЗО, когато при проверката се констатира нарушение на ЗЗО и/или НРД, органът да изпълни задължително процедура по чл. 76б от ЗЗО още повече, че няма забрана да се възползва от основанието по чл. 76а от ЗЗО. В конкретния случай административният орган е избрал възможността да издаде акт по чл.76а ЗЗО и при установено наличие на материалноправните основания за това следва изводът, че актът е законосъобразен. Не са налице основания за отмяна на писмената покана за възстановяване на суми, поради което жалбата срещу нея, следва да бъде отхвърлена.

При този изход на делото, право на разноски има ответникът по жалбата на основание чл.143, ал.3 АПК, но такива не следва да се присъждат, тъй като не са претендирани и не са представени доказателства за реално извършване на разноски.

Воден от горното, Административен съд София град, 27 състав

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ жалба подадена от „Университетска многопрофилна болница за активно лечение и спешна медицина Н. И. Пирогов“ ЕАД, срещу Писмена покана относно възстановяване на суми получени без правно основание, издадена от директора на Столична здравноосигурителна каса с изх.№ 29-02-60/07.11.2025г.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховния административен съд, в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: